

**Okul tarafından proje kapsamında kurs eğitmenine ödenecek
Ücretin arızı serbest meslek kazancı kapsamında olması hk.**

Belge türü	zelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.35.16.01-120.07[82-2013/3]-297
Tarih	22.06.2015

T.C.

GELİR İDARESİ BAŐKANLIđI

İZMİR VERGİ DAİRESİ BAŐKANLIđI

Mkelef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüđü

Sayı : 84098128-120.07[82-2013/3]-297 22/06/2015

Konu : ARIZİ SERBEST MESLEK KAZANÇ

İlgide kayıtlı zelge talep formunda; Okulunuzda yürütülmekte olan AB projesi kapsamında işaret dili kursu veren đretmen'e 40 saat ders creti karşılığı, saati 100.-TL.den toplam 4000.-TL deme yapacağınız belirtilerek, adı geçene Müdürlüğünüzce denecek olan tutarın vergisinin nasıl ve kim tarafından ödeneceği hususunda Baőkanlıđımız görüőü talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 61 inci maddesinin birinci fıkrasında, "*cret, işverene tabi ve belirli bir iőyerine bağlı olarak çalıőanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile*

temsil edilebilen menfaatlerdir.

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez." hükmüne yer verilmiştir.

Aynı Kanunun 65'inci maddesinde,

Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır.

Serbest meslek faaliyeti; sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır.

hükmü yer almaktadır.

Yine aynı Kanunun 66'ncı maddesinde ise, serbest meslek faaliyetini mutad meslek halinde ifa edenlerin serbest meslek erbabı olduğu, serbest meslek faaliyetinin yanında meslekten başka bir iş veya görevle devamlı olarak uğraşılmasının bu vasfı değiştirmeyeceği, hükmüne yer verilmiştir.

Serbest meslek faaliyetinde ana unsur, faaliyetin sermayeden ziyade şahsi çalışmaya, bilimsel veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanmasıdır. Bir faaliyetin serbest meslek faaliyeti olabilmesi için geliri doğuran emeğin, ilmi ya da mesleki bilgi veya ihtisasa dayalı olması gerekmektedir.

Anılan Kanunun "Arızı Kazançlar" başlıklı 82'nci maddesinde;

Vergiye tâbi arızı kazançlar şunlardır:

4. Arızî olarak yapılan serbest meslek faaliyetleri dolayısıyla tahsil edilen hâsılat.

Bir takvim yılında (1), (2), (3) ve (4) numaralı bentlerde yazılı olan kazançlar (henüz başlamamış olan ticarî, ziraî veya meslekî bir faaliyete hiç girişilmemesi ile ihale, artırma ve ksiltmelere iştirak edilmemesi karşılığında elde edilen kazançlar hariç) toplamının 10 milyar liralık (284 Seri No'lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile 2013 yılı için 21.000 TL.) kısmı gelir vergisinden müstesnadır.

hükmü yer almaktadır.

Buna göre, serbest meslek kazancının arızı sayılması için serbest meslek faaliyetine konu işin devamlılık arz edecek şekilde yapılmaması ve bu işin mutad meslek haline getirilmemesi gerekmektedir.

Öte yandan, aynı Kanunun "Vergi Tevkifatı" başlıklı 94'üncü maddesinde; "Kamu idare ve müesseseleri, iktisadî kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadî işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, ziraî kazançlarını bilanço veya ziraî işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler aşağıdaki bentlerde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecburdurlar.

2. Yaptıkları serbest meslek işleri dolayısıyla bu işleri icra edenlere yapılan ödemelerden (Noterlere serbest meslek faaliyetlerinden dolayı yapılan ödemeler hariç);

a) 18'inci madde kapsamına giren serbest meslek işleri dolayısıyla yapılan ödemelerden % 17,

b) Diğerlerinden % 20 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılacağı hüküm altına alınmış, 96'ncı maddesinde ise, Vergi tevkifatı, ücretler dışında kalan ödemelerde gayrisafi tutarlar üzerinden yapılır. Kesilmesi gereken verginin ödemeyi yapan tarafından üstlenilmesi halinde bu vergi, bilfiil ödenen miktar

ile ödemeyi yapanın yüklendiği verginin toplamı üzerinden hesaplanır." hükmüne yer verilmiştir.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalara göre işaret dili kursunun;

- Bir işverene bağlı olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılması halinde bu faaliyetten elde edilen kazancın nevinin "serbest meslek kazancı" olarak, söz konusu faaliyetin devamlılık arz etmeyecek şekilde ve mutad meslek haline getirmeden yapılması durumunda, bu faaliyetten elde edilecek gelirin nevinin "arizi serbest meslek kazancı" olarak değerlendirilmesi,

- Serbest meslek kazancının arizi kazanç olarak değerlendirilmesi halinde, vergiden müstesna tutarı aşan kısmı için yıllık gelir vergisi beyannamesi verilmesi, tevkif edilen gelir vergisinin de sadece beyan edilen kısma isabet eden tutar kadar mahsup edilmesi,

- Gelirin serbest meslek kazancı veya arizi serbest meslek kazancı olması durumlarında Müdürlüğünüzce nakden veya hesaben yapılan ödemeler üzerinden; Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendi hükmü gereğince gelir vergisi tevkifatı yapılması,

- Faaliyetin hizmet sözleşmesine istinaden yapılması halinde elde edilen gelirin nevi "ücret" olarak nitelendirileceğinden, söz konusu ödemeler üzerinden Gelir Vergisi Kanununun 61, 63, 94, 103 ve 104 üncü maddelerine göre gelir vergisi tevkifatı yapılması,

gerekmektedir.

Öte yandan, yapılan ödemelerin serbest meslek erbabına yapılması halinde ödeme yapılan kişinin 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 236 ncı maddesi uyarınca serbest meslek makbuzu düzenlenmesi gerekmekte olup, ödemenin arizi serbest meslek erbabına yapılması halinde ise 5018 sayılı Kanununun 33 üncü maddesine dayanılarak yayımlanan Merkezî Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği hükümlerine göre düzenlenecek belge ile tevsik edileceği tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026